

Kring Hedvig Eleonora

En berättelse i ord och bild om hus, människor och stora och små händelser i Hedvig Eleonora församling – från äldsta tider till våra dagar.

1 Hedvig Eleonora – från äldsta tider till våra dagar

Det förnäma Östermalm är inte så gammalt. På 1600-talet dominerades Ladugårdslandet, som stadsdelen då hette, av sjöfolk och militärer. Hedvig Eleonora kyrka började uppföras kring 1670. Ännu i mitten av 1800-talet hörde området till de fattigaste i Stockholm, men efter den stora byggruschen några årtionden senare var stadsdelen helt förändrad. Under de värsta rivningsåren på 1960-talet var det nära att även västra delen av församlingen strök med.

2 Hyrespalats och bakgårdar

De flesta hus i Hedvig Eleonora är byggda under sent 1800-tal, men Kronobageriet och nuvarande Armémuseum har betydligt äldre anor. Många hus har ståtliga entréer och påkostade fasader åt gatan, men i de mörka lägenheterna över gården levde fattigdomen länge kvar. Östermalm har in i våra dagar varit de stora kontrasternas stadsdel, och nog var det en oerhörd skillnad mellan husen mot Strandvägen och arbetarbostäderna i kvarteret Storcken.

3 Konstnärer, författare och andra kulturpersonligheter

Hjalmar Söderberg och August Strindberg är båda starkt förknippade med Östermalm. Evert och Astri Taube bodde i många år på Grev Turegatan och Kar de Mumma växte upp vid Jungfrugatan. Bland de konstnärer som bott och verkat i församlingen finns Elisabet Warling, Alf och Gerda Wallander och Edvin Ollers. Närheten till teatrarna fick också flera skådespelare, sångare och musiker att bosätta sig här.

4 Gator och kvarter

Vilka var Nyberg, Almlöf och tyska bagaren? Bakom gamla gatu- och kvartersnamn döljer sig ofta en intressant historia. Gator som Skeppargatan och Kaptensgatan och kvartersnamn som Sjömannen och Havsfrun påminner ännu om stadsdelens marina förflutna. Östermalmstorg vid korsningen av de gamla huvudstråken Storgatan och Nybrogatan blev tidigt Ladugårdslandets mittpunkt.

5 Stora och små arbetsplatser

Östermalm har sedan gamla tider präglats av militära anläggningar som Artillerigården vid Riddargatan. På Kronobageriet var verksamheten i gång in på 1950-talet. Vid Nybrogatan låg Apotekarnes mineralvattenfabrik och Lazarolfabriken. Många pensionat och vilohem fanns också i Hedvig Eleonora, och inne på gårdarna kunde man länge finna små verkstäder, plåtslagare och karamelltillverkare.